Tématické okruhy na ústnu skúšku z predmetu Anestézia a sedácia v zubnom lekárstve

Vývoj anestézie v zubnom lekárstve

- hlavné historické medzníky lokálnej a celkovej anestézie (osobnosti, látky, roky)
- súčasné možnosti tlmenia bolesti a strachu v zubnom lekárstve

Lokálne anestetiká a vazokonstriktory

- vznik a šírenie vzruchu v nerve, princíp jeho blokády lokálnym anestetikom, vplyv zápalu na účinok
- stavba molekuly, rozdelenie na estery a amidy a jeho praktický význam
- látky a prípravky používané v praxi (artikaín, lidokaín, mepivakaín, prilokaín, bupivakaín, trimekaín): koncentrácia, dĺžka účinku, voľba prípravku
- vazokonstriktory (adrenalín, felypresín): účinok, riedenie, indikácie a kontraindikácie
- maximálne dávky a ich výpočet pre dospelého aj dieťa, vrátane limitu adrenalínu

Inštrumentárium

- karpula: zloženie roztoku, skladovanie, chybná karpula
- striekačky (aspiračné, počítačom riadené) a ihly (hrúbka, dĺžka, použitie)
- bezpečná manipulácia, prevencia poranenia ihlou

Lokálne komplikácie

- bolesť, hematóm, paréza n. facialis, parestézia, trizmus, zlomenie ihly, nekróza sliznice, pohryzenie
- príčiny, prevencia a liečba každej z nich

Celkové nežiaduce reakcie a prvá pomoc

- toxická reakcia: príčiny, klinický obraz, liečba, prevencia
- alergická reakcia a anafylaxia: príčiny, klinický obraz, liečba, prevencia
- hyperventilácia, synkopa, epileptický a astmatický záchvat, psychogénne reakcie: rozpoznanie, odlíšenie a prvá pomoc

Pacient pred anestéziou

- anamnéza a vyšetrenie pred lokálnou aj celkovou anestéziou, ASA klasifikácia, informovaný súhlas

- lokálna anestézia v gravidite, počas dojčenia, u seniorov
- rizikoví pacienti (napr. kardiovaskulárne ochorenia, diabetes, astma): na čo si dať pozor a ako upraviť postup

Strach zo zubného ošetrenia, sedácia a celková anestézia

- strach a úzkosť zo zubného ošetrenia: prejavy, hodnotenie, nefarmakologické možnosti
- sedácia: stupne, spôsoby (inhalačná oxidom dusným, perorálna, intravenózna), postup, monitorovanie, bezpečnosť
- celková anestézia: indikácie, príprava pacienta, priebeh, starostlivosť po výkone

Inervácia čeľustí

- n. maxillaris a n. mandibularis: priebeh a vetvy
- zásobenie zubov, ďasna, sliznice, pery a jazyka v hornej aj dolnej čeľusti
- význam inervácie pre voľbu techniky (prekryv inervácie, akcesórna inervácia)

Povrchová, infiltračná a intraligamentárna anestézia

- topické prípravky a techniky povrchovej anestézie
- druhy infiltračnej anestézie, technika v hornej a dolnej čeľusti, vhodné anestetiká
- intraligamentárna a ďalšie doplnkové techniky: postup, objem, indikácie a kontraindikácie

Zvodová anestézia v maxile

- blok n. infraorbitalis, blok v oblasti tuber maxillae, bloky na podnebí
- pri každej technike: orientačné body, postup, hĺbka a objem, znecitlivená oblasť, komplikácie

Zvodová anestézia v mandibule

- blok n. alveolaris inferior (priama a nepriama technika), n. lingualis, n. buccalis, n. mentalis a n. incisivus
- alternatívne prístupy: Gow-Gates, Vazirani-Akinosi, extraorálne techniky
- pri každej technike: orientačné body, postup, znaky úspechu, znecitlivená oblasť, komplikácie

Klinické rozhodovanie

- kritériá voľby techniky podľa zuba, výkonu a pacienta
- zlyhanie lokálnej anestézie: príčiny, riešenie, prevencia

- situácie, keď nemožno použiť bežný postup (zápal, nádor, obmedzené otváranie úst), a ich riešenie
- znecitlivenie pacientov s telesným alebo duševným znevýhodnením